

KOMENTÁŘ

05. 06. 2025

Téměř šest tisíc prvňáčků a rostoucí zájem o ZUŠ v Královéhradeckém kraji

Počet dětí v mateřských školách se meziročně snížil o 0,9 %. Do prvních tříd základních škol nastupují silné ročníky. V kraji nastoupilo do prvních ročníků celkem 5 924 žáků, jednalo se o pátý nejvyšší počet prvňáčků od školního roku 2000/2001. Zájem o vzdělávání v základních uměleckých školách neustále roste. Téměř 60 % žáků navštěvuje hudební obor. Více než 57 % náhradní výchovné péče o děti a mládež poskytují dětské domovy.

Mateřské školy (MŠ)

Mateřské školy ve školním roce 2024/2025 navštěvuje celkem 18 231 dětí, jedná se o meziroční pokles o 160 dětí, tj. o 0,9 %. Počet mateřských škol v kraji se meziročně snížil o jednu na 316 MŠ. Počet tříd ve školkách meziročně vzrostl na 913 tříd (tj. o 11 tříd více), na jednu třídu v mateřské škole připadá 20 dětí. Mateřské školy v kraji nejčastěji zřizují obce, celkem se jedná o 289 školek, tj. 91,5 % školek v kraji. V kraji se dále nachází 18 zařízení privátního sektoru, 6 mateřských škol zřizovaných Královéhradeckým krajem a 3 mateřské školy jsou církevní.

Tab. 1 **Mateřské školy v Královéhradeckém kraji**

Zdroj: MŠMT ČR

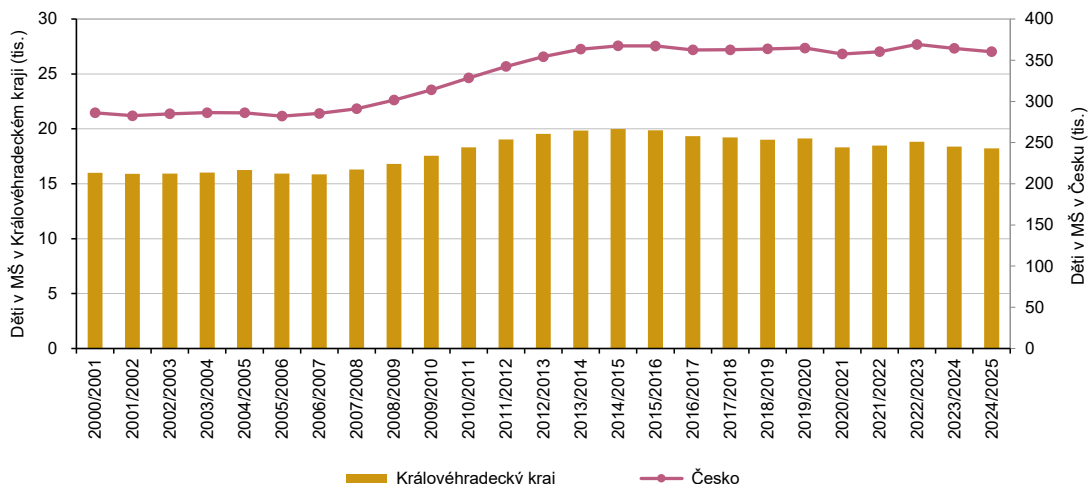
	Školní rok										
	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Mateřské školy	307	310	311	314	314	314	314	315	314	317	316
Třídy	870	873	865	856	849	859	869	886	897	902	913
Děti	19 986	19 876	19 340	19 222	19 009	19 137	18 311	18 482	18 828	18 391	18 231
Učitelé ¹⁾	1 596,8	1 609,3	1 595,2	1 614,7	1 582,7	1 692,9	1 737,7	1 781,2	1 811,4	1 827,7	1 849,8

¹⁾ přepočtení na plně zaměstnané

Předškolní výchovu ve školním roce 2024/2025 v kraji zajišťuje celkem 1 849,8 učitelů v přepočtu na plně zaměstnané, meziročně se počet učitelů zvýšil o 1,2 %. V dlouhodobé časové řadě představují více než 99 % učitelů ženy. Počty mužů učitelů jsou v oblasti vzdělávání v mateřských školách velmi nízké. V celém Česku zajišťuje předškolní vzdělávání pouze 241,0 učitelů mužů v přepočtu na plně zaměstnané. V kraji však jejich zastoupení mírně roste. Zatímco ve školním roce 2014/2015 bylo v kraji pouze 7,0 učitelů mužů (0,4 %), ve sledovaném roce se jedná o 12,7 učitelů mužů (0,7 %).

KOMENTÁŘ

Graf 1 Vývoj počtu dětí navštěvujících mateřské školy v Královéhradeckém kraji a Česku

Zdroj: MŠMT ČR

Počet dětí v mateřských školách v kraji od školního roku 2000/2001 postupně rostl. Dosavadního maxima bylo dosaženo ve školním roce 2014/2015, kdy navštěvovalo mateřské školy celkem 19 986 dětí. Počet dětí v mateřských školách od tohoto roku dosud neklesnul pod 18 tisíc dětí. Zatímco v kraji je patrný pokles, údaje za celé Česko prokazují nárůst s mírnými výkyvy. Ve školním roce 2012/2013 přesáhl počet dětí v mateřských školách 350 tisíc a svého maxima 369 205 dětí dosáhl ve školním roce 2022/2023. V roce 2024/2025 navštěvovalo mateřské školy 360 420 dětí a jednalo se o meziroční pokles o 1,1 %, tj. o 4 071 dětí.

Tab. 2 Mateřské a základní školy ve školním roce 2024/2025

Zdroj: MŠMT ČR

	Mateřské školy			Základní školy		
	školy	děti	učitelé ¹⁾	školy	žáci	učitelé ¹⁾
Česko	5 410	360 420	35 468,8	4 293	1 002 460	75 611,1
Hl. m. Praha	444	42 355	4 133,7	298	121 557	8 583,0
Středočeský	826	52 606	5 095,2	585	148 594	10 479,5
Jihočeský	333	22 945	2 182,0	272	60 103	4 526,1
Plzeňský	283	19 154	1 861,2	229	55 022	3 945,3
Karlovarský	128	8 266	818,8	111	25 151	2 000,5
Ústecký	360	23 697	2 459,0	287	75 079	5 733,0
Liberecký	232	14 714	1 509,9	199	42 946	3 299,0
Královéhradecký	316	18 231	1 849,8	274	50 636	4 026,3
Pardubický	325	18 009	1 748,5	254	49 285	3 735,1
Vysočina	294	18 113	1 774,6	274	47 163	3 609,4
Jihomoravský	690	41 694	4 079,8	494	113 695	8 683,6
Olomoucký	391	22 173	2 241,5	304	56 586	4 535,8
Zlínský	320	19 820	1 881,1	264	52 083	4 116,1
Moravskoslezský	468	38 643	3 833,7	448	104 560	8 338,4

¹⁾ přepočtení na plně zaměstnané

KOMENTÁŘ

V mezikrajském srovnání se ve sledovaném školním roce nejvíce mateřských škol nachází ve Středočeském kraji (826 MŠ) a navštěvuje je tam celkem 52 606 dětí. Více než 40 tisíc dětí navštěvuje mateřské školy v Jihomoravském kraji (690 MŠ) a v hl. městě Praze (444 MŠ). Královéhradecký kraj je z pohledu předškolního vzdělávání krajem s pátým nejnižším počtem žáků a mateřských škol.

Základní školy (ZŠ)

Ve školním roce 2024/2025 se v kraji nachází celkem 274 základních škol, které navštěvuje celkem 50 636 žáků. Z dlouhodobého hlediska je mezi žáky více chlapců než dívek, z celkového počtu žáků je přibližně 48 % dívek. Meziročně se počet žáků snížil o 0,3 %, tj. o 172 žáků. Do prvních ročníků ve sledovaném školním roce nastoupilo celkem 5 924 žáků, jedná se o meziroční zvýšení o 0,8 %, tj. o 45 žáků. Prvňáčci tak ve sledovaném školním roce představují celkem 11,7 % z celkového počtu žáků.

Tab. 3 Základní školy v Královéhradeckém kraji

Zdroj: MŠMT ČR

	Školní rok										
	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Základní školy	267	268	269	269	271	272	272	272	272	274	274
Třídy	2 413	2 430	2 487	2 507	2 552	2 607	2 660	2 683	2 734	2 744	2 737
Žáci	46 045	47 126	48 324	48 917	49 569	49 725	49 850	49 524	51 513	50 808	50 636
z toho nově přijatí do 1. ročníku	6 152	6 032	6 212	5 518	5 559	5 322	5 374	5 348	5 879	5 879	5 924
Učitelé ¹⁾	3 304,0	3 346,7	3 403,4	3 461,2	3 511,5	3 639,0	3 767,6	3 839,4	3 923,1	3 995,5	4 026,3

¹⁾ přepočtení na plně zaměstnané

Počet základních škol zůstává od školního roku 2023/2024 stejný, změnil se však počet tříd, kterých je meziročně o 7 méně, na jednu třídu tak připadá 18,5 žáka. Základní školy v kraji jsou nejčastěji zřizovány obcemi, ve sledovaném školním roce se jedná o 230 škol, tj. 83,9 %. V kraji se též nachází celkem 18 škol zřizovaných Královéhradeckým krajem, 18 škol privátního sektoru, 4 církevní školy a 4 školy, jejichž zřizovatelem je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky.

Vzdělávání v základních školách ve školním roce 2024/2025 v kraji zajišťuje celkem 4 026,3 učitelů v přepočtu na plně zaměstnané, meziročně počet učitelů vzrostl o 0,8 %. Přestože zastoupení mužů učitelů základních škol je vyšší než u předškolního vzdělávání, více než 80 % učitelů představují ženy. Počet mužů učitelů se postupně zvyšuje. Zatímco ve školním roce 2014/2015 bylo v přepočtu na plně zaměstnané učitele 553,2 mužů (16,7 %), ve sledovaném školním roce se jedná o 698,2 mužů (17,3 %).

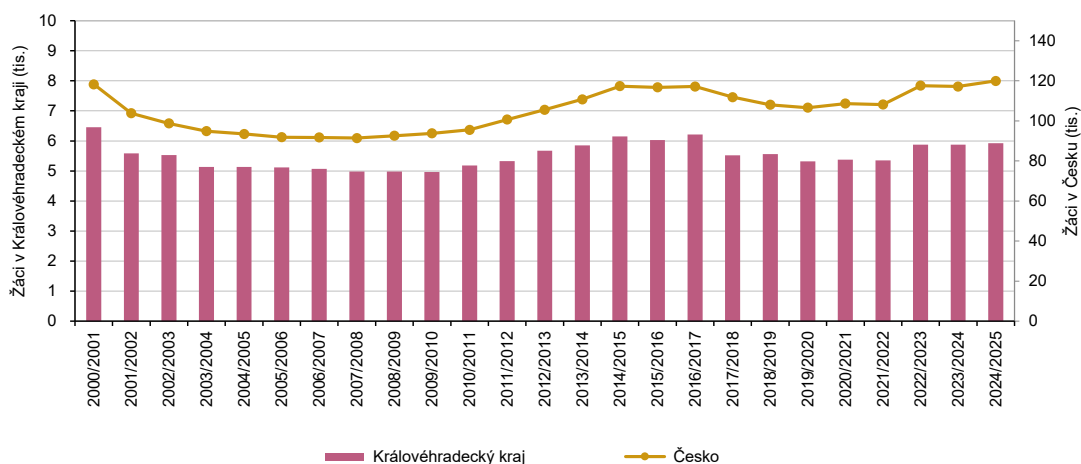
Počet žáků základních škol v Královéhradeckém kraji se od školního roku 2000/2001, kdy navštěvovalo základní školy v kraji celkem 60 279 žáků, postupně snižoval. Ve školním roce 2006/2007 klesl počet žáků pod 50 tisíc, nejnižší počet žáků byl zaznamenán ve školním roce

KOMENTÁŘ

2011/2012, kdy základní školy navštěvovalo 43 494 žáků. Od této doby se počet žáků postupně zvyšuje, ve školním roce 2022/2023 tento počet v kraji překonal hranici 50 tisíc žáků a v tomto roce se tak jednalo o 6. nejvyšší počet žáků v celém sledovaném období (51 513 žáků).

V mezikrajském srovnání se nejvíce základních škol nachází ve Středočeském kraji (585 škol), a to současně pro nejvyšší počet žáků (148 594 žáků). Přes 100 tisíc žáků dále navštěvuje školy v hl. městě Praze, Jihomoravském a Moravskoslezském kraji. Královéhradecký kraj je v tomto srovnání v pořadí 7. největší počtem základních škol, navštěvuje je 5. nejmenší počet žáků.

Graf 2 Vývoj počtu žáků nastupujících do 1. tříd v Královéhradeckém kraji a Česku

Zdroj: MŠMT ČR

Vývoj počtu dětí a žáků v mateřských a základních školách se odráží od demografického vývoje. Nejsilnější ročníky tak ovlivnila vyšší porodnost v letech 2007 až 2009, a také v letech 2014 až 2017. Děti narozené v letech 2007 až 2009 se nejvíce promítaly v počtech žáků nastupujících do prvních tříd ve školních rocích 2014/2015 až 2016/2017, část těchto dětí se již promítá ve vývoji počtu žáků středních škol. Druhá skupina dětí narozených mezi lety 2014 až 2017 ovlivňuje nárůst počtu žáků nastupujících do prvních tříd od školního roku 2022/2023 dosud. Ve školním roce 2024/2025 nastoupil v Česku do prvních tříd nejvyšší počet žáků od školního roku 2000/2001. V Královéhradeckém kraji se jednalo ve školním roce 2022/2023 a 2023/2024 o 6. nejvyšší počet prvňáčků a ve sledovaném školním roce o 5. nejvyšší.

Ve sledovaném školním roce se celkový počet žáků navštěvujících základní školy v Česku vyšplhal na 1 002 460 žáků. Jednalo se o čtvrtý nejvyšší počet žáků od školního roku 2000/2001, v tomto roce navštěvovalo základní školy celkem 1 102 057 žáků. Od této doby se počet žáků postupně snižoval, nejmenší počet byl zaznamenán ve školním roce 2010/2011 (789 486 žáků). Od tohoto roku docházelo k postupnému zvyšování až do školního roku 2022/2023, kdy základní školy navštěvovalo 1 007 778 žáků a byla poprvé překročena hranice jednoho milionu žáků poprvé od školního roku 2003/2004.

KOMENTÁŘ

Základní umělecké školy (ZUŠ)

Součástí vzdělávání jsou i základní umělecké školy, které poskytují základy vzdělání v hudebním, výtvarném, tanečním a literárně-dramatickém oboru. V Královéhradeckém kraji se ve školním roce 2024/2025 nachází 32 základních uměleckých škol, které navštěvuje 16 372 žáků.

Nejčastěji žáci v Královéhradeckém kraji studují v hudebním oboru, jedná se o celkem 9 754 žáků, tj. 59,6 % z celkového počtu žáků ZUŠ. V mezikrajském srovnání má nejvyšší podíl žáků Středočeský kraj (12,6 %), kde 33 357 žáků navštěvuje celkem 69 ZUŠ. Obdobně tomu tak je v Jihomoravském kraji, kde 30 554 žáků navštěvuje 64 ZUŠ.

Tab. 4 Základní umělecké školy v Česku ve školním roce 2024/2025

Zdroj: MŠMT ČR

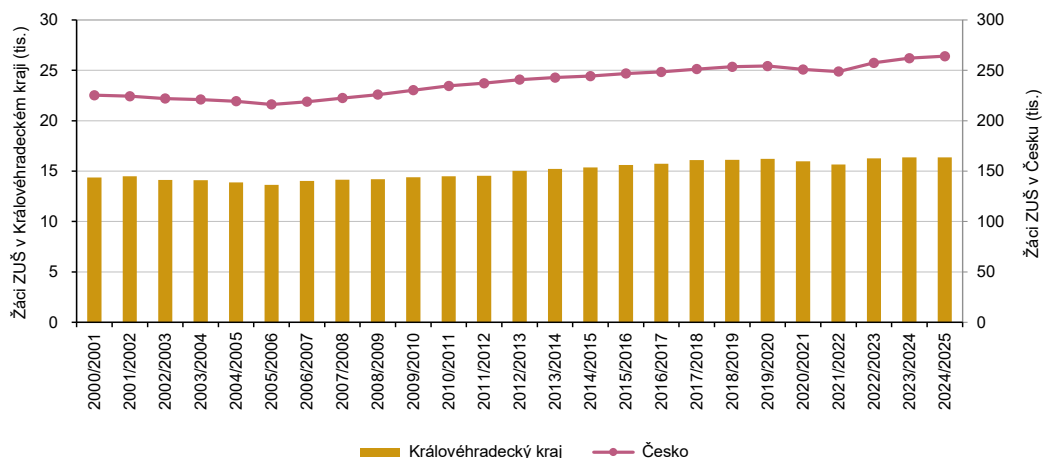
	Školy	Pobočky	Žáci				
			celkem ¹⁾	v tom v oboru			
				tanečním	výtvarném	literárně drama- tickém	hudebním
Česko	520	1 150	264 119	27 315	55 392	11 933	169 479
Hl. m. Praha	41	54	27 278	2 025	5 338	1 186	18 729
Středočeský	69	126	33 357	3 826	7 236	1 712	20 583
Jihočeský	41	79	15 258	1 047	3 026	513	10 672
Plzeňský	34	68	15 033	854	3 626	661	9 892
Karlovarský	20	33	9 116	1 027	2 085	623	5 381
Ústecký	31	65	16 074	1 773	3 847	1 006	9 448
Liberecký	22	35	10 295	1 045	2 251	623	6 376
Královéhradecký	32	35	16 372	2 174	3 558	886	9 754
Pardubický	30	56	15 546	2 129	3 259	611	9 547
Vysočina	25	40	12 507	1 456	2 972	505	7 574
Jihomoravský	64	170	30 554	4 173	5 685	1 126	19 570
Olomoucký	31	95	15 246	1 414	2 841	612	10 379
Zlínský	30	143	20 509	2 104	4 430	882	13 093
Moravskoslezský	50	151	26 974	2 268	5 238	987	18 481

¹⁾ nezahrnují se žáci/žákyně ve vzdělávání pro dospělé

Zájem o vzdělávání v ZUŠ se podle vývoje počtu žáků neustále zvyšuje. Ve sledovaném školním roce v Česku navštěvuje 520 základních uměleckých škol celkem 264 119 žáků. Na krajské i národní úrovni se jedná o nejvyšší počet žáků od školního roku 2000/2001. V tomto školním roce navštěvovalo ZUŠ v kraji celkem 14 360 žáků a v porovnání se sledovaným rokem počet žáků vzrostl o 14,0 %. Poslední tři školní roky v Česku jsou v počtu žáků nejsilnějšími.

KOMENTÁŘ

Graf 3 Vývoj počtu žáků základních uměleckých škol v Královéhradeckém kraji a Česku

Zdroj: MŠMT ČR

Zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy

Zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy jsou školská zařízení, která zajišťují náhradní výchovnou péči nezletilým osobám zpravidla ve věku od 3 do 18 let. Zařízení tuto péči zajišťují na základě rozhodnutí soudu o ústavní výchově nebo ochranné výchově nebo na základě rozhodnutí o předběžném opatření. Zařízení též mohou na základě dohody se zletilou nezaopatřenou osobou poskytovat péči i po ukončení výkonu ústavní a ochranné výchovy, a to po dobu přípravy na budoucí povolání, nejdéle do věku 26 let.

V Královéhradeckém kraji se dlouhodobě nachází 13 zařízení vykonávajících ústavní a ochrannou výchovu a celková kapacita těchto zařízení je 455 lůžek. V kraji se nachází 7 dětských domovů, 3 dětské domovy se školou, 2 výchovné ústavy a 1 diagnostický ústav. V zařízeních je v sledovaném roce umístěno 362 dětí, z nichž zaujímají 33,4 % dívky. Celkem 209 dětí je umístěno v dětských domovech, které tak zajišťují péči o 57,7 % dětí, dalších 20,7 % (resp. 75 dětí) je umístěno v dětských domovech se školou. Z celkového počtu umístěných dětí je nejvíce žáků plnících povinnou školní docházku (250 dětí, tj. 69,1 %), naopak pouze 8 dětí ještě nezapočalo povinnou školní docházku. Zbýlých 28,7 % (tj. 104 dětí) představuje mládež po ukončení povinné školní docházky.

Péči v těchto zařízeních zajišťují odborní pracovníci, kteří se skládají z pedagogických pracovníků – speciálních pedagogů a vychovatelů, asistentů pedagoga, sociálních pracovníků, ale také ze zdravotnických pracovníků, psychologů a dalších odborných pracovníků. Ve sledovaném školním roce zajišťuje péči o děti v kraji 268,6 odborných pracovníků v přepočtu na plně zaměstnané. V Česku se jedná v přepočtu o 4 304,6 odborných pracovníků.

Počet dětí a mládeže umístěných v zařízeních od školního roku 2005/2006 se pohybuje od 354 do 458 dětí. Nejvyšší počet dětí byl zaznamenán ve školním roce 2009/2010, naopak nejnižší ve školním roce 2020/2021. Od této doby se počet dětí umístěných v zařízeních v kraji

KOMENTÁŘ

mírně zvyšuje. Od školního roku 2020/2021 počet dětí v zařízeních vzrostl o 8 dětí. V mezikrajském srovnání má Královéhradecký kraj 7. nejvyšší počet zařízení, a současně 8. nejvyšší počet umístěných dětí a mládeže.

Nejvíce dětí a mládeže je umístěno v Ústeckém kraji (1 013 dětí ve 26 zařízeních) a v Moravskoslezském kraji (805 dětí ve 25 zařízeních). V Česku celkově se nachází 202 zařízení, ve kterých je umístěno celkem 6 379 dětí, z nichž dívky představují 43,7 % z celkového počtu dětí.

Tab. 5 **Děti a mládež v zařízeních vykonávajících ústavní a ochrannou výchovu ve školním roce 2024/2025**

Zdroj: MŠMT ČR

	Zařízení	Lůžková kapacita	Děti a mládež				
			celkem	z toho		v tom	
				dívky	před zahájením povinné školní docházky	plnící povinnou školní docházku	po ukončení povinné školní docházky
Česko	202	7 365	6 379	2 787	426	3 885	2 068
HL. m. Praha	10	406	353	178	11	127	215
Středočeský	23	825	674	268	38	468	168
Jihočeský	12	396	340	160	26	206	108
Plzeňský	12	493	429	154	17	277	135
Karlovarský	4	236	218	94	22	143	53
Ústecký	26	1 113	1 013	422	97	573	343
Liberecký	10	350	260	120	18	209	33
Královéhradecký	13	455	362	121	8	250	104
Pardubický	8	265	220	103	6	148	66
Vysočina	13	480	462	293	38	229	195
Jihomoravský	16	525	468	223	25	279	164
Olomoucký	16	532	455	206	32	283	140
Zlínský	14	358	320	114	32	186	102
Moravskoslezský	25	931	805	331	56	507	242

Další informace lze najít ve Statistické ročence školství na stránkách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy: <https://statis.msmt.cz/rocenka/rocenka.asp>

Kontakt:

Mgr. Jana Bečvářová

Oddělení informačních služeb a správy registrů KS ČSÚ v Hradci Králové

T.: 495 762 322

M.: 704 659 371

E: jana.becvarova@csu.gov.cz